

**GRUPA KAPITAŁOWA BANK POCZTOWY S.A.
BYDGOSZCZ, UL. JAGIELLOŃSKA 17**

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2017**

**WRAZ
ZE SPRAWOZDANIEM NIEZALEŻNEGO
BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZA ROK OBROTOWY 2017

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat
2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
3. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym
6. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ZA ROK OBROTOWY 2017

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

Dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Poczтового S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Poczтового S.A. (zwanej dalej „Grupą Kapitałową”), w której jednostką dominującą jest Bank Pocztowy S.A. (zwana dalej „jednostką dominującą”), na które składają się: skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych, skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku oraz noty objaśniające obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające („skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność kierownika jednostki dominującej i osób sprawujących nadzór za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, a także statutem jednostki dominującej. Zarząd jednostki dominującej jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości Zarząd jednostki dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395), zwaną dalej „Ustawą o rachunkowości”.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy Kapitałowej zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089) („Ustawa o biegłych rewidentach”),
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66) („Rozporządzenie 537/2014”).

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie wystarczającej pewności co do tego czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Wystarczająca pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte, na podstawie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę dominującą skonsolidowanego sprawozdania finansowego w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd jednostki dominującej wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Grupy Kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw jednostki przez Zarząd jednostki dominującej obecnie lub w przyszłości.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla Komitetu Audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczylśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 Ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014, dla jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Kluczowy biegły rewident i firma audytorska świadczyli na rzecz jednostki dominującej niżej wymienione usługi niebędące badaniem sprawozdania finansowego, które nie zostały ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej:

- usługa w zakresie przygotowania przez firmę audytorską rocznego raportu na potrzeby Komisji Nadzoru Finansowego, obejmującego ocenę wypełniania wymogów w zakresie przechowywania aktywów klientów Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A.,

- usługa badania pakietu konsolidacyjnego zgodnie z instrukcjami audytora skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A., dla potrzeb badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uchwałą numer XI/27/X/2017 Rady Nadzorczej jednostki dominującej z dnia 28 czerwca 2017 roku. Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2012 roku, to jest przez sześć kolejnych lat obrotowych. Zgoda Komisji Nadzoru Finansowego na przedłużenie mandatu audytora o badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za 2017 rok została wydana w dniu 10 maja 2017 roku.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyk. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko oraz najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka
<i>Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe</i> Wartość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe, a także zmiana stanu tych pozycji została szczegółowo wykazana w notcie numer 13 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe zawierają istotny element osądu Zarządu jednostki dominującej oraz wymagają przyjęcia w procesie ich szacowania znaczących założeń. Kwestia ta została uznana za kluczowy obszar ryzyka z uwagi na wymóg dokonywania szacunków w oparciu o scenariusze odzysków i szacowanie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i z zabezpieczeń oraz istotny wpływ odpisów z tytułu utraty wartości na wycenę bilansową należności kredytowych.	Poddaliśmy krytycznej ocenie zaprojektowanie i działanie procesu oraz polityki tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe. Dokonaliśmy oceny systemu kontroli w tym procesie, w tym kontroli automatycznych w systemach IT Grupy Kapitałowej, biorąc pod uwagę także możliwe obejścia kontroli. W ramach przeprowadzonych procedur, w celu potwierdzenia kompletności ujęcia należności kredytowych będących podstawą tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości, jak również wartości tych odpisów oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe, dokonaliśmy uzgodnienia bazy należności z tytułu kredytów z księgami rachunkowymi. Nasze procedury obejmowały również analizę próby należności kredytowych oraz zobowiązań pozabilansowych indywidualnie istotnych pod kątem funkcjonowania procesu identyfikacji przesłanek utraty wartości. Dodatkowo, dla ekspozycji ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości dokonaliśmy weryfikacji przyjętych założeń w zakresie scenariuszy odzysków oraz szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych

z tytułu spłat i z zabezpieczeń w celu potwierdzenia prawidłowości wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości lub rezerwy na zobowiązania pozabilansowe.

Dla ekspozycji podlegających indywidualnej ocenie utraty wartości, przeanalizowaliśmy wycenę zabezpieczeń oraz założenia w zakresie innych przepływów pieniężnych opracowane przez Zarząd jednostki dominującej.

Dla ekspozycji podlegających portfelowej ocenie utraty wartości przeprowadziliśmy analizę zmian w metodyce kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe, analizę parametrów stosowanych przez Grupę Kapitałową, analizę raportów z walidacji modeli i backtestów, a także dokonaliśmy niezależnego przeliczenia wartości odpisów kalkulowanych metodą portfelową dla wybranej próby portfeli należności kredytowych.

Dodatkowo, dokonaliśmy analizy zmian założeń budowy modeli wykorzystywanych do pomiaru ryzyka kredytowego w celu zapewnienia spójności z aktualnymi kierunkami zmian w sektorze bankowym oraz porównania stopnia pokrycia ekspozycji kredytowych odpisami z tytułu utraty wartości na tle sektora bankowego w Polsce.

Rozpoznawanie przychodów z tytułu odsetek i przychodów z tytułu prowizji i opłat

Wartość przychodów z tytułu odsetek oraz przychodów z tytułu prowizji i opłat została szczegółowo wykazana odpowiednio w nocie numer 7 i 8 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Przychody z tytułu odsetek oraz przychody z tytułu prowizji zostały uznane za ryzyko istotnego zniekształcenia z uwagi na udział tych przychodów w przychodach Grupy ogółem oraz fakt, że stanowią one kluczowy element oceny dochodowości Grupy Kapitałowej.

Nasze procedury obejmowały między innymi zrozumienie i analizę środowiska kontroli wewnętrznej dotyczącej ujęcia i prezentacji poszczególnych typów przychodów oraz analizę kontroli automatycznych w systemach IT Grupy Kapitałowej istotnych w procesie rozpoznawania przychodów.

Dokonaliśmy przeglądu zasad przyjętych w zakresie rozpoznawania przychodów, w szczególności z tytułu dystrybucji produktów łączonych, w tym ubezpieczeniowych.

Na wybranej próbie dokonaliśmy szczegółowej analizy przychodów prowizyjnych rozpoznanych jednorazowo pod kątem prawidłowości ich rozliczenia oraz prawidłowości ich rozpoznania w odpowiednim okresie sprawozdawczym, a także przeprowadziliśmy szczegółowe procedury analityczne na przychodach z tytułu odsetek i przychodach z tytułu prowizji i opłat wraz z wyjaśnieniem nietypowych zdarzeń oraz transakcji jednorazowych.

Ryzyko nadużyć ze strony kierownictwa

Ryzyko nadużyć ze strony kierownictwa jest ryzykiem nieodłącznym dla każdego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Ryzyko zostało uznane za istotne, ponieważ Zarząd jednostki dominującej ma możliwość dokonywania nadużyć ze względu na możliwość manipulowania zapisami księgowymi oraz przygotowywania nierzetelnych skonsolidowanych sprawozdań finansowych w wyniku omińnięcia kontroli, która wydaje się być prawidłowo zaprojektowana.

Procedury obejmowały zrozumienie i ocenę środowiska kontroli wewnętrznej w zakresie procesów operacyjnych i księgowych, jakie mają miejsce w Grupie Kapitałowej.

Ponadto, nasze procedury obejmowały krytyczną ocenę przyjętych przez Grupę Kapitałową założeń w istotnych szacunkach rachunkowych oraz nietypowych transakcji (w tym transakcji z podmiotami powiązanymi).

Przeprowadziliśmy analizę zarządzeń, protokołów z wewnętrznych i zewnętrznych kontroli, protokołów z posiedzeń organów stanowiących władze Grupy Kapitałowej, korespondencji z instytucjami, rejestrów roszczeń klientów i rejestrów zdarzeń operacyjnych.

Przeprowadziliśmy także analityczny przegląd danych finansowych oraz analizę niesystemowych zapisów dziennika pod kątem zdarzeń i zapisów nietypowych.

Nasze procedury objęły także monitorowanie zewnętrznych źródeł informacji w celu identyfikacji potencjalnych naruszeń przepisów prawa i regulacji.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A.:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości jednostki dominującej,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa oraz i postanowieniami statutu jednostki dominującej.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Bank Poczty S.A. zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd jednostki dominującej. Ponadto Zarząd jednostki dominującej oraz członkowie

Rady Nadzorczej jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej istotne zniekształcenia oraz wskazanie na czym polega każde takie istotne zniekształcenie. Ponadto zgodnie z wymogami art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r., poz. 1988, z późniejszymi zmianami), zwaną dalej „Prawem bankowym”, naszym obowiązkiem było zbadanie informacji finansowych zawartych w rozdziale 8 sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto oświadczamy, iż w świetle wiedzy o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej istotnych zniekształceń.

Informacja o sporządzeniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że jednostka dominująca zamieściła w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej informację o sporządzeniu odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 1 Ustawy o rachunkowości oraz, że jednostka dominująca sporządziła takie odrębne sprawozdanie.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Inne informacje, w tym o wypełnieniu obowiązków wynikających z przepisów prawa

Za zapewnienie zgodności działalności z regulacjami ostrożnościowymi wynikającymi z przepisów Prawa Bankowego, uchwał Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz Uchwał Komisji Nadzoru Finansowego odpowiedzialność ponosi Zarząd jednostki dominującej. Naszym zadaniem było, w oparciu o przeprowadzone badanie, przedstawienie informacji czy Grupa Kapitałowa przestrzegała obowiązujących ją regulacji ostrożnościowych. Naszym celem nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania tych regulacji przez Grupę Kapitałową.

W oparciu o przeprowadzone badanie informujemy, że nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia obowiązujących Grupę Kapitałową regulacji ostrożnościowych oraz nie stwierdziliśmy nieprawidłowości, które mogłyby mieć istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej, w szczególności w zakresie prawidłowości ustalenia współczynników kapitałowych.

Przeprowadzający badanie w imieniu Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (do dnia 18 marca 2018 roku działającej pod firmą Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.) – podmiotu wpisanego na listę firm audytorskich prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Dorota Snarska-Kuman
Kluczowy biegły rewident
nr ewidencyjny 9667

Warszawa, 26 marca 2018 roku